

MALI OGLASI: 20 lir beseda. — **NAROCNINA:** mesečna 480, vnaprej: četrletna 1300, polletna 2500, celoletna 4900 lir. — **Nedeljska:** mesečno 100 lir, letno 1000 lir. **FLRJ:** izvod 10, mesečno 210 din. — **Nedeljska:** letno 540, polletno 270, četrletno 135 din. — **Postni tekoči račun:** Založništvo tržarskega lista. **Text 11-5374 — Za FLRJ:** ADIT. Državna založba Slovenije. Ljubljana, Sritarjeva 3-1, tel. 21-828, (tek rač. pri Komunalni banki v Ljubljani) 60-KR-1-2-375

8. marec, praznik žena

tanska vlada napravila korak nazaj: spričo reakcije in pritiska ostalih zahodnih držav, predvsem pa ZDA, ljenjskih pogojev in za bljšo in srečnejšo bodočnost svojih otrok.

DREVI ŠESTA PREMIERA SNG
Thornton Wilder: Naše mesto

Takole se prične: Režiser stopi na oder (domala prazen, brez scene, in res le čeder), si prične pipo, in razloži občinstvu kraj in čas dogajanja... In tako večer. Prebivalci Grover's Corners, tako se imenuje imenoma mesto, nam v drobni izsekih in izrezih iz svojega življenja v letih od 1901 do 1913, skupaj s pripovedovateljem režiserja, ki to življenje sproti ureja in razporeja, spletoje čudovito podoba, ne le "Našega mesta", marveč tudi našega... in življenje in Grover's Corners ni samo njihovo, marveč tudi naše... Včeraj, danes in jutri. Vekomaj.

Ko je pred dvajsetimi leti (1938) Thornton Wilder predstavil ameriškega gledališkega občinstvu svoj dramski prvenec "Our Town" (Naše mesto), je bil

Ovid ni umrl na Madžarskem

Na kraju, kjer je bila nekoč Savarija, prestolnica davne rimske pokrajine Panonije, in kjer stoji zdaj madžarsko mesto Szombathely, so arheologi pred kratkim zaključili raziskave in ugotovili, da v tem mestu ni bil pokopan rimski pesnik Ovid, kakor so to menili nekateri zgodovinarji.

Rimski zgodovinar Diodor je zapisal, da so Ovida, ki je umrl v izgnanstvu, pokopali v Savariji na kleti grobov.

Madžarski arheologi so nedavno proučili vse grobove na kleti grobov in ugotovili, da v tem mestu ni bil pokopan rimski pesnik Ovid, kakor so to menili nekateri zgodovinarji.

Enzo Tortora in Silvio Noto dobila za vsako predstavo "Telemachos" vsak po 75.000 lir

BREZDELJE JE ZAČETEK VSEGA ZLA
Delo kot zdravilo

Pred 2000 leti je slavni rimski zdravnik Galen rekel: "Delo je najboljši zdravilo." To besedilo je danes bolj aktualno kot kdaj koli prej. Delo kot zdravilo, delo kot sredstvo za preživetje, delo kot način življenja. Delo kot zdravilo, delo kot sredstvo za preživetje, delo kot način življenja.

Pred 2000 leti je slavni rimski zdravnik Galen rekel: "Delo je najboljši zdravilo." To besedilo je danes bolj aktualno kot kdaj koli prej. Delo kot zdravilo, delo kot sredstvo za preživetje, delo kot način življenja. Delo kot zdravilo, delo kot sredstvo za preživetje, delo kot način življenja.

8. III. - mednarodni dan žena

Delavke tovarn Manetti in Roberts iz Florence za boljše delovne pogoje

OB NEUSPELI IZSTRELITVI DRUGEGA AMERIŠKEGA SATELITA

Sovjetska raketna tehnika boljša od ameriške

Če bi hoteli Američani pognati v jonsfero 500 kg težek satelit, bi ob sedanjih pogojih morali izdelati 1.000 ton težko raketo
Prednost, ki jo v raketni tehniki imajo Rusi, je v boljši metalurgiji

Izstrelitev drugega ameriškega umetnega satelita se je ponesrečila. Vzrok: predzadnji stadij rakete je odpovedal. To ni nič čudnega, saj marsikateri znanstvenik ni pridružil, ker se je zavedal, da ameriški satelit in tudi ameriška raketna tehnika zaostajata za sovjetskimi. Sam von Braun je priznal, da ZDA v raketni tehniki znatno zaostajajo za Sovjetsko zvezo. On je rekel: "Tudi če bi mi doslej ritem znanstvenega dela predelal, ki bi bil za 20 odst. hitrejši kot je v ZSSR, bi potrebovali pet let, da bi jih dohiteli."

Najprej se nekaj ugotovitev. Izstrelitev prvega ameriškega satelita predstavlja s tehnične gledališča uspeh, posebno kar se tiče satelita samega, ker so njegovi konstruktorji uspeli, da v maso komaj štirih kilogramov in pol namestijo zelo popolne naprave. Glede tega je "Explorer" prvi elektronski umetovot, saj razpolaga v tako majhnem prostoru in pri tako majhni teži z dvema miniaturnima oddajnikoma, katerih eden se napaja po fotoelektričnih celicah kar iz sončnih žarkov in bo zato svoje "vtise" oddajal, dokler bo krožil, to se pravi še leta in leta. Zal pa ima to veliko napako, da je sprejemanje podatkov, ki jih ta oddajnik oddaja, na Zemlji zelo oteženo, ker ima oddajnik zelo malo električne energije in morejo njegove oddaje sprejemati le specializirane postaje in so morali Američani zato izdelati poseben priključni sistem za njihovo registriranje.

V nasprotju s tem pa je sovjetski prvi satelit imel baterijo, ki je bila težka 20 kilogramov in zato njegove signale mogli ujeti na katerikoli točki zemeljske oble.

Zakaj pa niso Američani spoznali v vsevirje večjega pomena, zakaj niso tako popoln oddajnik opremili z močnejšo baterijo, da bi njegove "glasne" mogli slišati tako, kot so slišali glas sovjetskega satelita? Francoski znanstvenik Dierock je glede velikosti satelitov rekel: "Če se so Američani opredelili za evklidski program majhnih satelitov, so storili verjetno zaradi tega, ker se niso sposobni izstreliti okoli Zemlje večje mase."

Zakaj? Gre za vprašanje raketne tehnike. Ameriška industrija je v preliminarni tekmi za vsevirje dosegla nekaj važnih uspehov. Eden teh je elektronska oprema "Explorerja", toda Američani zelo verjetno mnogo zaostajajo na področju raketnega pogona. Ko so Američani svoj prvi satelit pognali v smeri vzhoda pod kotom 35 stopinj v odnosu na ekvator, so odinoto hoteli izkoristiti brzino vrtenja Zemlje, ki brzina rakete doda nekaj nad tisoč kilometrov na uro. Poleg tega je z druge strani važno tudi dejstvo, da so za izstrelitev prvega kot tudi za neuspelo izstrelitev drugega satelita uporabili raketo, ki jo sestavljajo štirje deli in katerih četrti, zadnji del, predstavlja dejansko ves satelit. Sovjetskim strokovnjakom pa so za enak uspeh bile dovolj tri faze. Tudi ameriška raketa "Vanguard" ima dejansko le tri faze in vseh Braun meni, da je raketa "Vanguard" s tehničnega vidika boljše od rakete "Jupiter C", toda raketa "Vanguard", kot kaže, še

Kmetijstvu izdatno pomoč ne pa le dopolnilne davke

Občinski svet devinsko-nabrežinske občine je na svojem zasedanju 14. februarja našel tudi vprašanje kmetijstva, in to v zvezi z dopolnilnim davkom (sovrakontribucije) na zemljišče in zemljiški dohodek. To je izrazilo veliko ogorčenje nad uvedbo tega davka. Za to sta predvsem dva tehta razloga: slaba lanske letina in porazno stanje našega kmetijstva. Te ga država ne vidi in ne stori ničesar, kar bi moglo to stanje postopno izboljšati. To bi bilo v vsestranskem interesu.

Iz starih kmetij so nastali kmečko-delavski, oziroma obratno: delavsko-kmečki domovi. Samostojnih kmetij ali takih, ki se živijo le z dohodki od zemlje, je v tej občini nekaj več kot prvotno na obeh rokah. Naziv nabrežinski Krasa nam dovolj nazorno predstavi kmetijsko-gospodarsko vrednost tega dela tržaškega Krasa. Stivan, Devin,

Sesljan (izvzemši vdorino ob zalivu), Vižovlje, Nabrežina (brez bregov) so verni predstavniki kraških pušč, ki se okrog ostalih vasi deloma umaknejo in nudijo kmetijstvu boljše, a še vedno težke pogoje.

Razen neugodnih naravnih razmer so še drugi znani vzroki, ki narekujejo delovnim ljudem, da iščejo življenjske pogoje izven doma. Dejstvo je, da pomeni zemlja za naše ljudi gospodarsko zelo malo ali večkrat celo nič. Visok odstotek rodne površine je ali zelo slabo ali pa neobdelan. Produktivnost zemlje je povprečno zelo nizka. Tako gre v začaranem krogu iz enega nedostatka v drugi.

Svoječasno so se po teh gmajnah pasle črede goveda. Danes je njegovo število padlo na tretjino in reja se je preusmerila z reje na meso in plemenite živine na rejo krav mlekarice. Vinogradi so zavzemali mnogo večje površine od današnjih in gospodarski so vsako pripravo zemljišče odstopili trti. Tudi ta kultura se je skrčila na nekakšno tretjino in kar je še obstaja, je bolj eza silos. Stari črešnjava debla, breskve in češnje, orehi in mandeljni, hruške in fige — teh kmalu ne bo. In vendar je bilo to nekako tega sadja čez domačo potrebo in je dalo lep izkupicek. To omenjamo zato, da pokažemo, kako je ta zemlja primerna za eno in drugo kulturo. In še bi ta zemlja rodila in celo mnogo bolj kot nekdo, a ne brez umnih ukrepov njenega gozdarstva — delovnega človeka in ne več po zastarelih nazorih in metodah. A če služimo nanese pogovor na zemljo, je ta deležna le pomilovanja, češ: norec, kdor se z njo ukvarja. Vzroke takega mišljenja je naš tisk že obravnaval, a še premalo.

Pa si mislimo, da bi ti enorci hkrati odpovedali na polju, v vinogradu, v hlevu. Dvomimo, da bi se našel sad, ki bi mu prišlo. Zdi pa se nam pametnejše, če si predstavljamo naše vasi z naprednimi domovi, ki pričajo, da so gospodarjem načela umnega kmetovanja že temeljito znana. V tem primeru bi bilo kmetovanje drugačno od današnjega; drugače usmerjeno in upravljanje ter nedvomno tudi neprimerno bolj donosno, pa bi bilo s to ali ono kmetijsko "vežo" na večjem ali manjšem posestvu. Nekam tako bi bil in bi naš človek spodaril tudi danes, če bi bil v polpreteklosti deležen namesta batin, človečanskih, so-

FOTOGRAFSKI KOTIČEK

Nekaj o motnih slikah

Površen ogledovalce motne slike se moti, če misli, da je nejasna risba posledica slabe nastavitve objektivu, kajti taka slika ne bi imela nikdar na sebi najmanjšega znaka umetnosti, ker do pravilno motne slike pridemo le s posebnimi objektivu, ki so predlagi za navaden fotoamaterski žep. Taki objektivu imajo na sebi še majhne ostanke aberacije, ki povzročajo nejasno sliko, ki daje vtis jasnosti, kateri nekaj manjka. S takim objektivu dobimo slike, ki so mesnate, jasne in nejasne slike, kar pride v poštev posebno pri portretu. Kdor se je le količnik ukvarjal s portretom, je dosegel, da so moderni objektivu, ki rešijo največje "natančnosti", za portret skoraj nerabni. Da se omili taka trda risba, so nastajali posebni filtri, ki se nastavijo na objektivu. Eden najbolj znanih takih filtrov je Duto.

Če malo pretehtamo, kar je bilo rečenega zgoraj, pridemo do zaključka, da se bo opremil poklicni fotograf s posebnim objektivom, dilatant pa si bo pomagal s filtrom.

Isnadjljivost, ki pomaga dilatantu, da prihrani marsikatero lirico, bomo poklicali na pomoč tudi na tem področju, ker si bomo pomagali s staro nogavico ali s koščkom neosvetljenega filma. Seveda ni potrebno, da se poslužujemo teh pripomočkov že pri snemanju, ampak nam bodo prišli prav pri povečevanju.

Postopek je čisto preprost. Ko povečavamo, bomo osvetlili občutljivi papir določen čas brez filtra; drugi del pa s filtrom. Možnost imamo torej, da osvetlimo dve tretjini časa brez filtra in eno tretjino s filtrom, kar nam bo dalo skoraj čisto sliko, ki pa se bo že razlikovala po svoji mehkoobi od tiste, ki bi bila osvetljena brez vsakega filtra. Pri drugem povečanju bomo razdelili čas na dva enaka dela in v takem primeru bo naša slika že precej motna. Tretji

Vidiš, da sem imel prav jaz; pripravila si gugalnico

JO HANNS ROESLER:

Dekleta v službi

Stiri tajnice se pogovarjajo.

Prva pripoveduje: "Ovchladam stiri jezike — angleščino, francosčino, španščino in italijansčino — sem samostojna koreponentka, vodim vlozini zapisnik in arhiv in sem tako rekoč šefova desna roka."

"In koliko plače prejimate?"

"Po kolektivni pogodbi. Trideset tisoč mesečno."

Druga razlaga:

"Tudi jaz imam lepo. Popolnoma ovchladam desipristni sistem in pišem sepo, napravim dvajset sto udarcev na minuto in peha brezihlilni kopiji. Sem deklina pravilnika v stenografiji in v pisanju po nareku. Pišem po magnetofonu in po rokopiisu, ne zamezam nobenega pisma, z lahkasim delam z računskim strojem in razmoževalecem ter delam, če je treba, tudi ob nedeljah."

"In koliko plače prejimate?"

"Po kolektivni pogodbi. Trideset tisoč na mesec."

Tretja pa se oglasi:

"Razen stenografije, stenografije in tvojih jezikov, ovchladam tudi dvojni knjigovodstvo, upravljam tudi novo telefonsko napravo, vodim kartoteke in rokovni koleadar, sem bilancistka, organiziram obiske, seje in uradna potovanja, samostojno rešujem vse posle z banko, davkarijo in zavarovalnico ter imam tudi prokuro."

"In koliko plače prejimate?"

"Po kolektivni pogodbi. Trideset tisoč na mesec."

Četrta pa, vitka, svetlosila, zapeljiva, se smehlja:

"Jaz pa sem stenografka in pišem le z dvema prstoma, ne znam ne stenografije, ne tujih jezikov, sem precej šibka in v pravopisju in slovnicu nimam pojma o knjigovodstvu ne o kartoteki ne o rokovnem koleadru, pri nareku in telefonu pa popolnoma od povsem."

"In koliko plače prejimate?"

"Več kot po kolektivni pogodbi. 40.000 na mesec."

One tri so pri tem kar obstale in se ščudile:

"Kako to?"

A četrta reče z nasmehom: "V pisarni nozimo vedno za tri. Številke našo jopico."

